

Úkol a témata seminárních prací Meziválečná Evropa (podzim 2016/2017)

Rozbor ohlasů v československém dobovém tisku na danou mezinárodně politickou událost

Rozsah: **min. 15 tisíc, max. 18 tisíc znaků**, včetně citací z pramenů a poznámek pod čarou

Forma: **písemná studie**, skládající se z úvodu, kapitoly o tom, co byla a jak je dnes daná událost hodnocena, kapitoly s vlastním rozbohem ohlasů v dobovém tisku a ze závěru.

Provedení:

Student/ka si ze seznamu vybere konkrétní historickou událost z období 1918-1939, jejíž průběh a historický význam nejprve nastuduje z příruček a z odborné literatury. Následně přistoupí ke studiu pramenů, jímž je mu/jí československý periodický tisk (deníky, týdeníky, případně měsíčníky). V knihovnách či elektronických systémech (Kramerus) vyhledá ohlasy na tuto událost v československém tisku a provede jejich analýzu. Nepůjde přitom o úplné zjištění a prostudování periodického tisku, vycházejícího v dané době přibližně jednoho měsíce po události (vhodné je sledovat také nějaký čas před událostí), ale student provede sondu tak, aby byla zohledněna velká ideová i stranicko-ideologická roztržitost mediálního spektra meziválečné republiky (pravice, střed, levice, katolický tisk, nacionalistický tisk, případně také ten, který je psán českým, slovenským, německým, polským jazykem apod.). Protože jde o studijní práci, není nutná úplná reprezentativnost, lze se případně také omezit pouze na jednu část politického spektra, rozhodnutí závisí na studentovi/studentce, badatelském a studijním nadšení a časových možnostech. Předpokladem uspokojivě provedené sondy je však studium nejméně čtyř až pěti zvolených titulů (nikoliv čísel, pokud to bude možné, doporučuji zahrnout Přítomnost, politický týdeník vysoké úrovně, vycházející v letech 1924-1939). Kromě zpráv běžného zpravodajství, tedy zpráv čistě informativních, bude student/ka studovat také různé politické komentáře úvodníky a fejetony a přitom je nezbytné zohlednit také a především jaká závažnost je zprávě dáвана prostřednictvím umístění v tisku (první strana versus poslední), zdůraznění prostřednictvím zvolené úpravy titulků, fotografií a dalšího obrazového materiálu (např. karikatury či vtipy). Důležité je také zjištění, zda vůbec a jak hodně reakcí událost v daném médiu vyvolala. Cílem takto provedené „diskurzní analýzy“ je zjistit, jak událost dané médium prezentovalo a hodnotilo, čímž student/ka získá představu o tom, jak danou událost mohly vnímat a hodnotit čtenáři, kteří reprezentují meziválečnou československou veřejnost různého politického přesvědčení. V závěru student/ka porovná svá zjištění s tím, jak se toto vnímání liší nebo neliší od dnešního pojmání události a naznačí možné důvody odlišností nebo shod.

Doporučený tisk (většinou dostupné v MZK, pozor, nevycházely vždy po celé období, je třeba najít ten, který odpovídá události): A-Zet, Bohemia, České slovo, Den (Brno), Deutsche Landpost, Deutsche Presse, Lid, Lidové listy, Lidové noviny, Národní listy, Národní politika, Národní osvobození, Právo lidu, Prager Tagblatt, Přítomnost, Rovnost, Rudé právo, Sudetendeutsche Tageszeitung, Der Tag, Venkov, Večerní České slovo, Večerní Právo lidu, Die Zeit.

Základní informaci k charakteru dobových médií a nejvýznamnějších titulů periodického tisku v první Československé republice viz kapitolu VI. v knize Kárník, Zdeněk: České země v éře První republiky (1918-1938). Díl I. Vznik, budování a zlatá léta republiky (1918-1938). Praha 2000, s. 326-342.

Události

Uzavření mírové smlouvy s Německem (1919)

Uzavření mírové smlouvy s Rakouskem (1919)

Uzavření mírové smlouvy s Bulharskem (1919)

Nástup Bély Kúna k moci v Maďarsku (1919)

Spartakovci a zavraždění R. Luxemburkové a K. Liebknechta (1919)

Uzavření mírové smlouvy s Maďarskem (1920)

První schůze Rady Společnosti národů (1920)

Druhý pokus o restauraci Habsburků v Maďarsku (1921).

Německo-sovětská smlouva v Rapallo (1922)

Mussoliniho pochod na Řím (1922)

Začátek francouzská intervence v Porúří (1923)

Uzavření Lausannské smlouvy a otázka Turecka (1923)

Mnichovský pivní puč (1924)

Leninova smrt (1924)

Konference v Locarnu (1925)

Vstup Německa do Společnosti národů (1926)

Přijetí Briand-Kellogova paktu (1928)

Smrt Gustava Stressemana (1929)

Lateránské dohody římského papeže s Itálií (1929)

Černé úterý - černý čtvrtek - černý pátek a počátek světové hospodářské krize (1929)

Mukdenský incident a japonská okupace Mandžuska (1931)

Zapálení Říšského sněmu v Berlíně (1933)

Finále MS ve fotbale v Římě (1934)

Zavraždění rakouského kancléře Engelberta Dolfusse (1934)

Polsko-německá deklarace o neútočení (1934)

Návrat Sárska do svazku zemí Německa (1935)

Vyhlášení Norimberských zákonů (1935)

Konference ve Strese (1935)

První velký moskevský proces, odsouzení Kaměněva a Zinovjeva (1936)

Olympijské hry v Berlíně (1936)

Remilitarizace Porýní (1936)

Dobytí Etiopie a vyhlášení Italského císařství (1936)

Puč generála Franco a počátek občanské války ve Španělsku (1936)

Volby ve Francii a vznik lidové fronty L. Bluma (1936)

Německo-japonská smlouva o potírání komunismu neboli zrod Paktu proti Kominterně (1936)

Anexe Rakouska (1938)